

TER INFORMATIE

Aan
de minister

Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Inlichtingen

10.2.e

T 10.2.e

10.2.e@minfin.nl

Datum

6 mei 2020

Notitienummer

2020-0000087410

Auteur

10.2.e

Van

BFB- EU

notitie

Lenteraming Europese Commissie

Aanleiding

- Vandaag heeft de Europese Commissie haar lenteraming gepubliceerd.
- Middels deze notitie informeren wij u over de kernpunten van de raming.

Kernpunten

- **Nederland:** De Commissie verwacht dat de Nederlandse economie dit jaar krimpt met 6,8% en in 2021 weer met 5% groeit. Hoewel er dus herstel optreedt zal het niveau van economische activiteit in 2021 nog lager liggen dan in 2019. De raming van de Commissie is daarmee (hoewel iets positiever) grotendeels in lijn met de raming van het IMF. Het begrotingstekort zal oplopen naar 6,3% bbp in 2020 en dan weer dalen naar 3,5% bbp in 2021 terwijl het een schuldniveau stijgt naar 62% bbp en vervolgens daalt naar 58% bbp in 2021. Deze cijfers zijn significant beter dan het begrotingstekort (11,8% bbp) en het schuldniveau (65,2% bbp) zoals gepresenteerd in de Voorjaarsnota. Dit verschil wordt grotendeels verklaard door een andere budgettaire verwerking van de 36 miljard aan inkomstenderving als gevolg van de belasting-uitstelmaatregelen (zie meer info onder "Toelichting").
- **EU-economie:** De Europese economie krimpt met 7,4% in 2020 en herstelt slechts gedeeltelijk in 2021 met een verwachte groei van 6,1%. De inhaalgroei berust op meerdere aannames, waaronder dat de pandemie onder controle blijft nadat de beperkende maatregelen versoepeld worden. Het werkloosheidspercentage stijgt in Europa van 7,5% in 2019 tot 9,6% in 2020 en daalt vervolgens naar 8,6% in 2021.
- **EU-publieke financiën:** Het totale begrotingstekort loopt op van 0,6% bbp in 2019 naar 8,5% bbp in 2020 doordat lidstaten automatische stabilisatoren laten werken en significante discretionaire pakketten hebben aangekondigd. Alle EU-lidstaten hebben in 2020 een tekort van boven de 3% bbp, in 2021 geldt dit nog voor 12 LS (waaronder NL). Ook de schuldratio loopt sterk op (door zowel hoge tekorten als bbp-krimp) van 82% bbp naar 102,7% bbp in 2020, en neemt vervolgens maar beperkt af naar 98,9% bbp in 2021.
11.1
- **Duitsland:** De Duitse economie zal naar verwachting eind 2021 al weer op het pre-Corona niveau opereren. Het verwachte begrotingstekort in 2021 zal slechts 1,5% bbp bedragen (na 7,0% bbp in 2020), na Luxemburg het laagste in de hele EU. Het werkloosheidsniveau zal in 2021 (3,5%) nagenoeg op hetzelfde lage niveau liggen als in 2019 (3,2%).

- **Italië:** De Italiaanse economie krimpt in 2020 harder dan alle andere EU-lidstaten met 9,5% in 2020, en ook het herstel is relatief zwak met 6,5% bbp groei in 2021. Het begrotingstekort loopt rap op van 1,6% bbp in 2019 naar 11,1% bbp in 2021 (allerhoogste in de EU), evenals de schuldratio die stijgt van 134,8% bbp naar 158,9% bbp in 2020 en vervolgens beperkt afneemt naar 153,6% bbp in 2021. Het begrotingstekort kan een stuk negatiever uitvallen indien in grote mate getrokken zal worden op publieke garanties.
- **Frankrijk:** De Franse economie is hard geraakt door de COVID-19 uitbraak met economische krimp in 2020 van 8,2% maar herstelt relatief sterk met 7,4% in 2021. Dankzij overheidsingrijpen zal werkloosheid beperkt toenemen in 2020 (met 1,6%-punt). Het begrotingstekort en de schuldquote stijgen hard in 2020 maar nemen ook relatief hard af in 2021. Wel zal het tekort in 2021 nog steeds boven de 3%-norm liggen (namelijk op 4% bbp).
- **Spanje:** De Spaanse economie wordt in termen van krimp in dezelfde orde van grootte geraakt als Frankrijk maar het herstel zal naar verwachting minder snel verlopen. Daarnaast neemt de werkloosheid in Spanje relatief hard toe in 2020 (met 4,8%-punt). De toename in het begrotingstekort en de schuldquote wordt beperkt gecompenseerd in 2021.

Lenteraming	Economische groei			EMU-saldo in % bbp			EMU-schuld in % bbp		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Eurozone	1,2	-7,7	6,3	-0,6	-8,5	-3,5	86	102,7	98,8
Nederland	1,8	-6,8	5	1,7	-6,3	-3,5	48,6	62,1	57,6
Duitsland	0,6	-6,5	5,9	1,4	-7	-1,5	59,8	75,6	71,8
Frankrijk	1,3	-8,2	7,4	-3	-9,9	-4	98,1	116,5	111,9
Italië	0,3	-9,5	6,5	-1,6	-11,1	-5,6	134,8	158,9	153,6
Spanje	2	-9,4	7	-2,8	-10,1	-6,7	95,5	115,6	113,7

Toelichting t.a.v. NL

Algemeen economisch beeld.

- De krimp van de Nederlandse economie in 2020 zal de grootste krimp sinds de Tweede Wereldoorlog zijn.
- De Commissie verwacht een werkloosheid van 6% in 2020. Een ophoop van de werkloosheid is volgens de Commissie, ondanks de noodmaatregelen, onvermijdelijk omdat de zwaarst getroffen sectoren hun personeelsbestand zullen inkrimpen, vooral als het gaat om flexwerkers. In 2021 loopt de werkloosheid weer iets terug tot 5,3%.
- De consumptie van huishoudens valt dit jaar terug met 9,5%. Dit komt door de contactbeperkingen, maar ook doordat mindere verwachtingen en negatieve welvaartseffecten ertoe leiden dat huishoudens uit voorzorg meer gaan sparen. De Commissie verwacht dat de consumptie pas eind dit jaar weer zal aantrekken, en verwacht voor 2021 een groei van 7,2%.
- De investeringen zullen sterk terugvallen in 2020 (-11,2%) door de zwakke vraag, hoge onzekerheid, lagere bezettingsgraad en mindere toegang tot krediet. Dit geldt ook voor de bouw.
- De export daalt dit jaar sterk (-10,6 %). In 2021 verwacht de Commissie weer exportgroei, maar nog geen volledig herstel naar pre-corona niveau.

Budgettair beeld

- De Commissie raamt een begrotingstekort van 6,3% bbp in 2020 en 3,5% bbp in 2021 en een schuldniveau van respectievelijk 62% en 58% bbp. Zij wijst hierbij tevens op het neerwaarts risico van (nieuwe) garanties en leningen.
- Deze cijfers zijn significant beter dan het begrotingstekort (11,8% bbp) en het schuldniveau (65,2 % bbp) zoals gepresenteerd in de Voorjaarsnota.

- Bij dit verschil moet ten eerste bedacht worden dat beide schattingen omgeven zijn met veel onzekerheid. Bij de geraamde cijfers moet dus een flinke bandbreedte in acht genomen worden. Ook is er sprake van een belangrijk verschil in methode: De Commissie verwerkt het geraamde belastinguitstel (36 miljard) niet in haar saldoraming voor 2020, terwijl deze inkomstenderving in de grove berekening uit de Voorjaarsnota wel wordt toegerekend aan het saldo van 2020. Dit verklaart een verschil van bijna 5 procentpunt bbp. Uiteindelijk bepaalt Eurostat of belastinguitstel aan het saldo toegerekend dient te worden of niet. wij volgen nauwlettend de totstandkoming van additionele guidance door Eurostat inzake de budgettaire verwerking.
- Daarnaast raamt de Commissie een 0,8 procentpunt lagere krimp van de Nederlandse economie vergeleken met het IMF-scenario waarmee in de Voorjaarsnota gerekend is. Deze lagere krimp leidt tot een beter saldo.

Woordvoering

11.1